

támogatásra, mert azok megvalósítása érdeke a város egész közönségének is. Kijelentette még, hogy a tanács egyik legközelebbi ülésén fog javaslatot tenni a vágóhid ügyében és javaslatában *pártolólólag terjeszti a tanács elé* a husiparosok kívánságait is.

AZ ÚJ KORMÁNY PROGRAMJA.

A képviselőház ülésén elmondta:
Tisza István gróf miniszterelnök.

(*Saját tudósítónktól.*) Kétszáznál több képviselő jelent meg ma délelőtt a képviselőházban. Az ülésnek ünnepélyes színe volt: minden helyet elfoglaltak a karzaton urak és hölgyek. De az ülésteremben is bizonyos ünnepies hangulat vett erőt az embereken, hogyne, *Tisza István* grófnak, illetve az új kormány programját várták. Aztán az ellenzék bevonulása is elmaradt, így ma nem történt semmi incidens a Házban, se az utcákon vagy a parlament körül.

Megállapíthatjuk az elhangzott miniszterelnöki programbeszéd után, hogy *Tisza* beszéde nagy és mély hatást tett az egész munkapártra, remélhetőleg a parlamenten kívül, az országban is meglesz a jelentősége. Megállapítható, hogy *nagy koncepciójú kormányzati programot adott Tisza, amelyre az ellenzéknek komolyan kell válaszolnia, ha egyáltalában törődik még az ország ügyeivel.* A munkapárti képviselők nagyon örültek, hogy *Tisza* valamennyi nagyobb kérdéssel nyilatkozott és így tájékozódást nyújtott minden irányban, másrészt rendkívüli módon helyeselték, hogy most e pillanatban magáról a parlamenti helyzetről nem nyilatkozott.

A Ház mai üléséről, illetve *Tisza István* beszédéről ez a tudósítás szól:

ELNÖKI KÖSZÖNTŐ.

Az elsőemeleti karzatok zsúfolásig megteltek előkelő hölgyközönséggel. Ott ült a karzaton *Lukács László* is, aki nem szokott az ülésekre eljárni. A második emeleti karzatok üresek voltak, — a „nép” számára nagyon válogatva osztogatták a jegyeket.

A munkapárti képviselők féltizenegykor tódultak be a terembe, legalább kétszázan. Jelen van *Lukács László* is, szürke ruhában; szinte észrevétlenül helyezkedik el a második pad sorban.

Az ülésen *Beöthy Pál* elnököl; bejelenti legelőször is azt, hogy *Tisza István* gróf miniszterelnökké nevezetve ki, mandátumáról és az elnökségről lemond.

— *Éljen! Éljen!* — kiáltják.

— *Éljen a király!* — kiáltja *Sztranyovszky Sándor*.

Az egész munkapárt föláll és éljen.

Az elnök: *Tisza* egyénisége szorosan összefonódott a Házsal; a parlamenti rend megteremtését neki köszönhetjük, nem térhetünk tehát egyszerűen napirendre a lemondásán. Mivel azonban *Tisza* tovább is itt fog működni, még exponáltabb állásban, tőle bocsuzni nem szükséges, sem érdemeit külön méltatni. Indítványozza az elnök, hogy *Tisza István* gróf lemondását vegyék tudomásul.

A Ház tudomásul vette a lemondást. *Sándor János* és *Ghillány Imre* báró szintén lemondott mandátumáról.

E bejelentések után lépett *Tisza* miniszter társával a terembe. A Ház percekig tartó éljenzéssel fogadta. Amint a csend helyreállt, *Tisza* azonnal beszélni kezdett.

— Tisztelt Ház! Van szerencsém . . .

— Bocsánat, még nem fejeztem be az előterjesztéseimet! — szólt az elnök.

Az elnöki előterjesztések után azután ismét felszólalt *Tisza*, átadta az elnöknek a kormány kinevezéséről szóló királyi kéziratot.

Az elnök fölolvastatta a kéziratot; a fölolvastatás közben a távozó miniszterelnök, *Lukács László* nevének említésekor a Ház zajosán tapsolt. Az egyes minisztereket egyenként megéljenzették. A fölolvastatás után, miután a jegyzőkönyvnek erre vonatkozó részét hűtésítették, *Tisza István gróf* szólt föl.

TISZA BESZÉDE.

(Az előd nyomdokán.)

Azt hiszi, ugymond *Tisza*, hogy a Ház nem várja tőle azt, hogy megjelölje politikájának alapelveit és irányát és hogy kormányzati programot adjon. Ezt a kormányválságot nem politikai differenciák idézték elő; ugyanazt a politikai irányt szolgálja hűségesen, amelyet előde követett. A kormány elődjének összes elvállalt kötelezettségeit magának ismeri és javaslatait is magáévá téve igyekezni fog ígéreteit is teljesíteni. A napirend szerint 150 interpelláció nincs elintézve; ezek közül a legfrissebb is több mint egy éves. A kormány nem válaszolt eddig, mert az ellenzék nem volt jelen. Amennyiben rövid idő alatt nem lehetne az interpellációkra az ellenzék jelenlétében válaszolni, az interpellációkat egyszerűen törölni fogják a nyilvántartásból.

(A kiegészítés.)

A kormány szigorúan ragaszkodni fog a kiegészítés alapjaihoz, mindenkor ezt a politikai irányt követve, minden esztendőnek a tapasztalata megerősítette abban a meggyőződésben, hogy *sikeres nemzeti politikát csak a kiegészítés alapján lehet folytatni.* A meddő közjogi harcok mellőzésével lehet a harmonikus együttműködést biztosítani a monarchiát fontartó összes tényezők között. Ennek az igazságát a mai viszonyok között látnia kell mindenkinek, akinek a jó isten szemet adott. A határainkon lejátszódó események mindenkit meggyőzhettek arról, hogy a változott viszonyok között csak abban az irányban boldogulhatunk, ha a magyar nemzet és a monarchia érdekeit harmoniába hozzuk egymással. Ehez nagy erőfeszítés szükséges, politikai érettségünknek és egész katonai készenlétünknek érvényesítése. Ezért kell mindent elkövetnünk a surlódások kiküszöbölésére a monarchia másik államával szemben, ugyancsak Szent István országainak határain belül is.

(A nemzetiségek.)

Horvátországban a multban fényes sikereket aratott unionista politika nagy nehézségekbe ütközött; a mai állapotokat főn fogjuk tartani, míg okvetlenül szükség van rá, de *igyekezni fogunk az alkotmányos állapotokat helyreállítani az állami kapcsolatok sérelme nélkül.* A nemzetiségi kérdésben az az álláspontja, hogy az idegenajku magyar állampolgárok igen nagy többsége a magyar államiság alapjára helyezkedett ugyan, de mégsem lehet szemet hunyni ama tény előtt, hogy vannak a nemzetiségek körében nacionalista törekvések is. Reméli, hogy ezt az

irányzatot is sikerülni fog rábírnai arra, hogy elimináljon programjából mindent, ami ellentétben van a magyar nemzeti állam egységével.

(Készenlét minden téren.)

Az erőgyűjtésnek és készenlétnek egyik természetes eszköze a *hadsereg hadikészültsége.* A kormány nem tagadja, hogy ez áldozatokkal fog járni. Az a program, melyet pár évvel ezelőtt megállapítottak, többé fönn nem tartható, mert határainkon a helyzet teljesen megváltozott. *Nékünk is el kell mennünk azokig a határokig, ameddig pénzügyi viszonyaink mellett elmehetünk.* De nemcsak a katonai, hanem a gazdasági és pénzügyi készenlétet is fokozni kell. A kormánynak és a társadalomnak egyaránt számíthatnia kell arra, hogy készülődniük kell s hogy a kiadások lehető megszorítása mellett a jövedelmeket szaporítani kell. Ez az államnak és egyesnek egyaránt kötelessége.

Az *adótörvények reformjára* nem gondol a kormány mindaddig, míg az egyenes adók olyan reformját meg nem alkothatja, melyet mindenki megnyugvással fogadhat. Azonban az állami tevékenységet minél produktívabbá és gazdaságosabbá akarja tenni. A *közigazgatási kérdésekről* most részletesen nem nyilatkozhatik, — miniszter társai majd megmutatják az életben, hogy mit tudnak ezen a téren.

(A választói reform.)

A választójog reformja maga után von egyéb akciókat is; a reformmú még nincs befejezve. A legrövidebb idő alatt elő fogja terjeszteni a kormány a választási igazolási eljárásról és a *kerületek új beosztásáról* szóló törvényjavaslatokat, hogy 1915-ben már az új törvények alapján lehessen választani. Fokozott figyelmet kell fordítani azonban az ipari munkásságra is, hogy ezek erkölcsi, szellemi és gazdasági tekintetben oda jussanak, hogy a *politikai jogok* gyakorlását nyugodtan bizhassuk rájuk.

E tekintetben segíteni kell a *munkásbiztosítás* bajain. A munkásbiztosítás alapján elhibázott, szerencsétlen alkotás volt. Ezzel nem egyéneket akar bírálni, hanem a munkásbiztosítás intézményét. Ennek egyik főadata az kell, hogy legyen, hogy a munkásokat az autonómia révén a közéletre és a politikai jogok gyakorlására nevelje.

Meg kell mentenünk az ipart azoktól a bajoktól is, amelyek a sztrájkjog rendezetlenségéből erednek. A *munkásoknak a sztrájkhoz való joga kétségbevonhatatlan, e nélkül jövő boldogulását nem is kereshetik.* Saját sorsának javítására élhet a munkás a sztrájkjal, de nem úgy, hogy az ipart folytonos megrázkódtatásnak tegyék ki és nem úgy, hogy a dolgozni akaró munkást terrorizálhassák.

(A közigazgatás rendezése.)

A *törvényhatósági közigazgatási* rendezését is sürgőssé teszi a választójogi reform. A szólok sokáig a választási rendszer hive volt, de meggyőződött róla, hogy kellően képzett tisztviselőkről és jó adminisztrációról csak a kinevezési rendszerrel, azaz az *államosítással* lehet gondoskodni. Természetes, hogy a választói jog kiterjesztése mihamarabb meglesz a törvényhatósági és községi életben is, új elemek vesznek részt a választásban, amelyek miatt annyira megváltoznak az erőviszonyok, hogy a választási rendszer többé fönn nem tartható. Reformálni kell a *vármegyei adminisztrációt* is, a közigazgatási bizottságok hatáskörének kiterjesztésével és a járási önkormányzat megteremtésével. A kormány a legkomolyabban foglalkozni fog a *községi adminisztráció* reformjával is, ami már sokkal nehezebb kérdés. Ezekhez

Értesítés.

Telefon 1203. sz.

Legolcsóbb **kárpitos-árak** beszerzési forrása.
Dus választék kész diván, ottomán, matracok, garnitúrák, gyermekágyak stb. Javítások jótállással szakszerűen eszközöltetnek.

Tisztelettel

BALOG,

:: kárpitos-üzlet ::
Kossuth Lajos-sugárut 6. szám.